

ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (WE) NR 288/2009**z dnia 7 kwietnia 2009 r.****ustanawiające szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 w odniesieniu do pomocy wspólnotowej przeznaczonej na dostarczanie dzieciom w placówkach oświatowych owoców i warzyw świeżych i przetworzonych oraz produktów z bananów w ramach programu „Owoce w szkole”**

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską,

uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1234/2007 z dnia 22 października 2007 r. ustanawiające wspólną organizację rynków rolnych oraz przepisy szczegółowe dotyczące niektórych produktów rolnych („rozporządzenie o jednolitej wspólnej organizacji rynku”) ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 103h lit. f) w związku z jego art. 4,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Rozporządzeniem Rady (WE) nr 13/2009 ⁽²⁾ zmieniono rozporządzenie (WE) nr 1234/2007, aby umożliwić pomoc wspólnotową przeznaczoną na dostarczanie dzieciom uczęszczającym regularnie do dowolnego typu placówki oświatowej zarządzanej lub uznawanej przez właściwe organy państwa członkowskiego świeżych i przetworzonych owoców i warzyw oraz produktów z bananów, w ramach programu „Owoce w szkole”.
- (2) Aby zagwarantować właściwe wdrożenie programu „Owoce w szkole”, państwa członkowskie, które chcą z niego skorzystać, powinny najpierw przygotować krajowe lub regionalne strategie wdrożenia programu. Celem zagwarantowania, by ustanowiony niniejszym rozporządzeniem program „Owoce w szkole” wnosił nową wartość, państwa członkowskie powinny zawrzeć w swoich strategiach wyjaśnienie, w jaki sposób zamierzają zadbać o rzeczywistą wartość dodaną wnoszoną przez program, w szczególności w przypadku gdy produkty finansowane w ramach programu „Owoce w szkole” są dostarczane równoległe ze zwykłymi posiłkami oferowanymi przez stołówki placówek oświatowych. W przypadku państw członkowskich zamierzających wdrażać więcej niż jeden program „Owoce w szkole”, dla każdego programu należy opracować oddzielną strategię.
- (3) Do strategii państwa członkowskiego powinny być w szczególności włączone najważniejsze elementy wymienione w art. 103ga ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1234/2007, a mianowicie: budżet programu wraz z wkładem Wspólnoty i wkładami krajowymi, czas trwania, grupa docelowa, kwalifikujące się produkty oraz udział odnośnych zainteresowanych stron takich jak odpowiednie władze w sferze oświaty i ochrony zdrowia, w sektorze prywatnym oraz rodzice uczniów. Strategia każdego państwa członkowskiego powinna

również określać środki towarzyszące, które należy przyjąć w celu zagwarantowania skuteczności wykonania programu.

- (4) Zgodnie z art. 152 ust. 1 Traktatu, przy określaniu i urzeczywistnianiu wszystkich polityk Wspólnoty zapewnia się wysoki poziom ochrony zdrowia ludzkiego. Mając na względzie zagwarantowanie wysokiego poziomu ochrony zdrowia dzieci cechującego produkty kwalifikujące się do objęcia pomocą oraz upowszechnianie zdrowych nawyków żywieniowych, państwa członkowskie powinny wykluczyć produkty z dodatkiem cukru, tłuszczu, soli lub też substancji słodzących ze swoich strategii, z wyjątkiem należycie uzasadnionych przypadków, gdy państwo członkowskie określa w ramach strategii, że pewne produkty mogą być zakwalifikowane do objęcia danym programem. W każdym przypadku wykaz produktów kwalifikowalnych danego państwa członkowskiego musi być zatwierdzony przez właściwe organy krajowe do spraw ochrony zdrowia.
- (5) Każdy program „Owoce w szkole” wymaga środków towarzyszących, jeśli ma być wykonany skutecznie. Środki towarzyszące nie powinny być ograniczane do określonych obszarów geograficznych ani placówek oświatowych, bo wiązałoby się to z wykluczeniem niektórych dzieci z zakresu ich wdrażania. Z tego względu państwa członkowskie powinny stawiać sobie za cel zapewnienie większości dzieci należących do grupy docelowej dostępu do środków towarzyszących.
- (6) W imię należytego zarządzania administracyjnego i budżetowego państwa członkowskie uczestniczące w programie „Owoce w szkole” powinny co roku składać wnioski o pomoc wspólnotową.
- (7) Przez wzgląd na przejrzystość, należy określić szacunkowy przydział dostępnych w budżecie Wspólnoty środków na każde z państw członkowskich w oparciu o zasady przydziału, o których mowa w rozporządzeniu (WE) nr 1234/2007 art. 103ga ust. 5. W celu uwzględnienia zmian sytuacji demograficznej Komisja powinna oceniać regularnie, przynajmniej raz na trzy lata, czy ustalone przydziały pozostają aktualne.
- (8) W celu maksymalizacji pełnego potencjału dostępnych środków pomoc Wspólnoty szacunkowo i wstępnie rozdzielona między państwa członkowskie, które nie zdążyły przekazać swoich strategii Komisji w wyznaczonym terminie powinna zostać ponownie rozdzielona pomiędzy państwami uczestniczącymi w programie, które powiadomiły Komisję o swoich zamiarach wykorzystania środków w ilości przekraczającej ich wstępny przydział pomocy Wspólnoty.

⁽¹⁾ Dz.U. L 299 z 16.11.2007, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 5 z 9.1.2009, s. 1.

- (9) Do objęcia pomocą Wspólnoty powinny się kwalifikować nie tylko koszty związane z zakupem świeżych i przetworzonych owoców i warzyw oraz produktów z bananów, ale również pewne wydatki powiązane bezpośrednio z wdrażaniem programu „Owoce w szkole”, o ile zostały one określone w strategii danego państwa członkowskiego. Jednakże mając na uwadze ochronę skuteczności programu, na te powiązane koszty powinna być przeznaczona jedynie niewielka część pomocy. Przez wzgląd na kontrolę i zarządzanie finansowe koszty te powinny mieć stałą wartość obliczoną na zasadzie proporcjonalności.
- (10) Dla należytego zarządzania administracyjnego i budżetowego oraz odpowiedniego nadzoru należy określić szczegółowe warunki przyznawania pomocy, zatwierdzania wnioskodawców do celów udzielania pomocy oraz kryteria ważności wniosku o pomoc. W odniesieniu do wypłaty pomocy należy ustanowić wymagania, jakie powinni spełnić wnioskodawcy, oraz zasady składania wniosków, kontroli i kar stosowanych przez właściwe organy oraz procedury płatności.
- (11) W celu ochrony interesów finansowych Wspólnoty, należy przyjąć skuteczne i odpowiednie środki zwalczania nieprawidłowości oraz oszustw finansowych. Powinny one obejmować pełną kontrolę administracyjną uzupełnioną przez kontrole na miejscu. Należy określić zakres środków kontroli, ich przedmiot i termin oraz sposób przygotowywania sprawozdań w celu zapewnienia sprawiedliwego i jednolitego podejścia we wszystkich państwach członkowskich, uwzględniając zróżnicowanie sposobów wdrażania programu.
- (12) Należy odzyskać kwoty nienależnie wypłacone oraz wyznaczyć kary zniechęcające wnioskodawców do dopuszczania się nadużyć lub ciężkich zaniedbań.
- (13) W celu oszacowania skuteczności programu „Owoce w szkole”, a także dla umożliwienia wzajemnej weryfikacji tudzież wymiany najlepszych praktyk państwa członkowskie powinny regularnie monitorować i cyklicznie oceniać wdrażanie swych programów „Owoce w szkole”, przekazując wyniki i ustalenia Komisji. W przypadku owoców i warzyw świeżych, a także produktów z przetworzonych owoców i warzyw oraz bananów, które nie są rozdawane bezpłatnie wśród grupy docelowej programu, państwa członkowskie powinny uwzględnić znaczenie wkładu ze strony rodziców dla skuteczności danego programu.
- (14) W świetle dotychczasowych doświadczeń beneficjenci projektów współfinansowanych z budżetu Wspólnoty nie zawsze są wystarczająco świadomi roli, jaką odgrywa
- w tym programie Wspólnota. Dlatego też udział Wspólnoty w programie „Owoce w szkole” powinien być zdecydowanie uwydatniony w każdej z uczestniczących placówek oświatowych.
- (15) W celu zapewnienia państwom członkowskim dostatecznej ilości czasu na uruchomienie własnego programu „Owoce w szkole” lub też na dostosowanie aktualnego programu do nowych przepisów należy pozwolić państwom członkowskim na opracowanie strategii zawierającej jedynie najistotniejsze, podstawowe elementy, a obejmującej inauguracyjny okres programu, trwający od 1 sierpnia 2009 r. do 31 lipca 2010 r. Powinny one również mieć swobodę opóźnienia podjęcia środków towarzyszących w tym przejściowym okresie.
- (16) Środki przewidziane w niniejszym rozporządzeniu są zgodne z opinią Komitetu Zarządzającego ds. Wspólnej Organizacji Rynków Rolnych,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Zakres i stosowanie terminów

1. Niniejszym rozporządzeniem ustanawia się szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 w odniesieniu do pomocy wspólnotowej przeznaczonej na dostarczanie dzieciom w placówkach oświatowych świeżych i przetworzonych owoców i warzyw oraz produktów z bananów, a także na pewne powiązane wydatki na rzecz dzieci uczęszczających do tych placówek ponoszone w ramach programu „Owoce w szkole”.

2. Terminy używane w niniejszym rozporządzeniu mają takie samo znaczenie, jak stosowane w rozporządzeniu (WE) nr 1234/2007, o ile niniejsze rozporządzenie nie stanowi inaczej.

Artykuł 2

Grupa docelowa

Pomoc, o której mowa w art. 103ga rozporządzenia (WE) nr 1234/2007 skierowana jest do dzieci uczęszczających regularnie do dowolnego typu placówki oświatowej zarządzanej lub uznawanej przez właściwe organy państwa członkowskiego.

Artykuł 3

Strategia

1. Państwa członkowskie zamierzające uruchomić program „Owoce w szkole” przygotowują najpierw strategię, o których mowa w art. 103ga ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1234/2007.

2. Strategie państw członkowskich nie mogą przewidywać stosowania produktów ani składników, wyszczególnionych w załączniku I do niniejszego rozporządzenia. Jednak w odpowiednio uzasadnionych przypadkach, na przykład w państwach członkowskich, pragnących zapewnić szeroki wybór produktów w ramach swojego programu lub też zwiększyć jego atrakcyjność, strategia może dopuszczać uznawanie takich produktów za kwalifikujące się uwarunkowane określoną, ściśle ograniczoną dopuszczalną zawartością składników wymienionych w załączniku I.

Państwa członkowskie są zobowiązane zadbać, aby ich właściwe organy krajowe do spraw ochrony zdrowia zatwierdziły wykaz produktów kwalifikujących się do objęcia pomocą w ramach realizowanego przez nie programu „Owoce w szkole”.

3. Na państwach członkowskich spoczywa obowiązek zawarcia w swoich strategiach objaśnienia obranego sposobu, w jaki zamierzają zadbać o rzeczywistą wartość dodaną wnoszoną przez program „Owoce w szkole”, zwłaszcza w przypadku, gdy zgodnie z przyjętą strategią produkty finansowane w ramach programu „Owoce w szkole” mogą być spożywane równocześnie ze zwykłymi posiłkami oferowanymi przez stołówki placówek oświatowych. W swoich strategiach opisują one również wybrane środki kontrolne.

4. Państwa członkowskie określają w swoich strategiach środki towarzyszące, jakie zamierzają podjąć w celu zapewnienia skutecznego wykonania swoich programów. Środki te mogą być ukierunkowane na wzbogacanie wiedzy grupy docelowej o sektorze warzyw i owoców lub zdrowych nawyków żywieniowych, za pośrednictwem specjalnych stron internetowych lub zorganizowanych wycieczek do gospodarstw rolnych lub pracy w ogrodzie.

5. Państwa członkowskie mogą zdecydować o odpowiednim zakresie geograficznym i poziomie administracyjnym, na jakim ich program „Owoce w szkole” ma być realizowany. W przypadku gdy zdecydują się na wdrażanie więcej niż jednego programu, dla każdego z nich opracowują odrębną strategię. Państwo członkowskie wdrażające więcej niż jeden program może określić ramy koordynacji tych programów.

Artykuł 4

Pomoc przeznaczona na dostarczanie dzieciom świeżych i przetworzonych owoców i warzyw oraz produktów z bananów

1. Państwa członkowskie ustanawiające program „Owoce w szkole” mogą ubiegać się o przyznanie pomocy, o której mowa w art. 103ga rozporządzenia (WE) nr 1234/2007 na jeden lub więcej okresów trwających od 1 sierpnia do 31 lipca poprzez zgłoszenie Komisji swojej strategii w tej sferze w terminie do 31 stycznia roku poprzedzającego rok, w którym rozpoczyna się okres objęty wnioskiem.

2. Państwa członkowskie, które już uruchomiły własny program dystrybucji owoców w szkole lub też inne programy dotyczące owoców przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia kwalifikują się do objęcia pomocą Wspólnoty przy zachowaniu warunków określonych w art. 103ga ust. 6 rozporządzenia (WE) nr 1234/2007. Zgłaszają one Komisji swoje strategie w terminie ustalonym w ust. 1.

3. Załącznik II do niniejszego rozporządzenia określa szacunkowy przydział dostępnych w budżecie Wspólnoty środków na każde z państw członkowskich wyliczony na podstawie zasad przydziału, o których mowa w rozporządzeniu (WE) nr 1234/2007 art. 103ga ust. 5. Komisja ocenia przynajmniej raz na trzy lata czy treść załącznika II pozostaje spójna z ustalonymi zasadami przydziału.

4. Przydziały środków pomocowych z budżetu Wspólnoty przypisane poszczególnym państwom członkowskim, które nie powiadomiły Komisji w terminie do 31 stycznia roku, w którym rozpoczyna się okres wspomniany w ust. 1, albo tym, które wniosowały jedynie o część przypisanego im wstępnie przydziału, zostaną następnie rozdzielone ponownie spośród uczestniczących państw członkowskich, które w terminie określonym w ust. 1 powiadomiły Komisję o gotowości do wykorzystania większej ilości środków pomocy Wspólnoty.

Ponowne rozdzielenie pomocy Wspólnoty, o którym mowa w akapicie pierwszym, przeprowadza się w sposób proporcjonalny do pierwotnego przydziału uzyskanego przez każde z państw członkowskich, przy kalkulacji na podstawie zasad przydziału, o których mowa w rozporządzeniu (WE) nr 1234/2007 art. 103ga ust. 5.

Komisja decyduje o ostatecznym przydziale środków z funduszy pomocowych Wspólnoty dla wszystkich państw członkowskich przed 31 marca roku, w którym rozpoczyna się okres wspomniany w ust. 1.

Artykuł 5

Koszty kwalifikowalne

1. Następujące koszty kwalifikują się do objęcia pomocą wspólnotową, określoną w art. 103ga rozporządzenia (WE) nr 1234/2007:

- koszty zakupu świeżych i przetworzonych owoców i warzyw oraz produktów z bananów objętych programem „Owoce w szkole”, o których mowa w art. 3 ust. 1, dostarczonych do placówki oświatowej;
- wydatki powiązane, do których zalicza się koszty bezpośrednio związane z wykonaniem programu „Owoce w szkole”, to jest wyłącznie:

- (i) koszty zakupu, dzierżawy, wynajmu lub leasingu wyposażenia wymaganego zgodnie ze strategią;
- (ii) koszty monitorowania i oceny, o których mowa w art. 12, a które są bezpośrednio powiązane z realizacją programu „Owoce w szkole”;
- (iii) koszty komunikacji, do których wliczone są koszty plakatu, o którym mowa w art. 14 ust. 1.
2. Państwa członkowskie mogą wybierać wnioskodawców spośród:

- a) placówek oświatowych;
- b) władz oświatowych, w odniesieniu do produktów rozdzielanych wśród uczniów, w obrębie podlegającego im obszaru;
- c) dostawców lub dystrybutorów produktów;
- d) organizacji występujących w imieniu przynajmniej jednej placówki oświatowej lub organu władz oświatowych, a w szczególności – powołane w tym celu;
- e) wszelkich innych organów publicznych lub instytucji prywatnych odpowiedzialnych za zarządzanie:
- (i) dystrybucją świeżych i przetworzonych owoców i warzyw oraz produktów z bananów dostarczanych do placówki oświatowej w ramach programu „Owoce w szkole”, ustanowionego na podstawie niniejszego rozporządzenia lub też dostosowanego do zawartych w nim wymogów;

W przypadku odrębnie fakturowanych kosztów transportu i dystrybucji produktów objętych programem „Owoce w szkole”, koszty te nie mogą przekraczać 3 % kosztów produktów.

W przypadku produktów dostarczanych placówkom oświatowym nieodpłatnie, państwa członkowskie mogą honorować faktury za ich transport i dystrybucję z zachowaniem pułapów określonych w strategii przez dane państwo członkowskie.

Koszty komunikacji, o których mowa w akapicie pierwszym, lit. b) pkt (iii) nie mogą być finansowane z innych programów pomocy Wspólnoty.

2. Całkowita kwota wydatków wymienionych w ust. 1, akapit pierwszy lit. b) pkt (i) i (iii) musi być kwotą stałą, podlegającą określonemu pułapowi, nieprzekraczającemu 5 % wartości przydziału środków pomocy Wspólnoty przyznanych danemu państwu członkowskiemu po ostatecznym rozdziale pomocy wspólnotowej, o którym mowa w art. 4 ust. 4.

W odniesieniu do roku, w którym przeprowadzana jest ocena w trybie art. 12, całkowita kwota kosztów wyszczególnionych w ust. 1, akapit pierwszy lit. b) pkt (i) i (ii), nie może przekraczać 10 % przydziału środków pomocy Wspólnoty przyznanych danemu państwu członkowskiemu na rok, w którym odbywa się ocena, przy uwzględnieniu ostatecznego rozdziału środków pomocowych Wspólnoty, o którym mowa w art. 4 ust. 4.

Artykuł 6

Ogólne warunki przyznawania pomocy

1. Państwa członkowskie odpowiadają za rozdzielanie przyznanej im zgodnie z ich strategią pomocy spośród wnioskujących o pomoc przy zagwarantowaniu, że beneficjenci przedłożyli ważne wnioski o pomoc właściwym organom. Wniosek o pomoc uznaje się za ważny pod warunkiem, że zostanie złożony przez wnioskodawcę zatwierdzonego do tego celu przez właściwy organ państwa członkowskiego, w którym znajduje się placówka oświatowa, do której dostarczane są produkty.

(ii) oceną programu i/lub komunikacją na jego temat.

Artykuł 7

Warunki ogólne zatwierdzania potencjalnych beneficjentów

Zatwierdzenie jest uwarunkowane następującymi pisemnymi zobowiązaniami wnioskodawcy wobec właściwych władz:

- a) do używania produktów finansowanych w ramach programu „Owoce w szkole” ustanowionego zgodnie z postanowieniami niniejszego rozporządzenia lub też do nich dostosowanego wyłącznie do spożycia przez wychowanków placówki oświatowej lub placówek objętych wnioskiem o pomoc;
- b) do zwrotu wszelkiej nienależnie wypłaconej pomocy w odniesieniu do danych ilości produktów, jeżeli okazałoby się, że produkty nie zostały rozdzielone dzieciom, o których mowa w art. 2, albo że pomoc została wypłacona dla produktów, które nie kwalifikują się do objęcia pomocą zgodnie z niniejszym rozporządzeniem;
- c) w przypadku stwierdzenia nadużycia lub ciężkiego zaniedbania – do zwrotu kwoty odpowiadającej różnicy między kwotą pierwotnie wypłaconą a kwotą, do której wnioskodawca jest uprawniony;

- d) do sporządzenia dokumentów towarzyszących, na żądanie udostępnianych właściwym organom;
- e) do poddania się wszelkim kontrolom, o jakich zdecydował właściwy organ państwa członkowskiego, w szczególności kontroli rejestrów oraz kontroli fizycznej.

Zatwierdzenie ze strony państw członkowskich może być uwarunkowane dalszymi określonymi pisemnymi zobowiązaniami wnioskodawcy wobec właściwych władz.

Artykuł 8

Szczególne warunki zatwierdzenia niektórych wnioskodawców

Jeśli o pomoc wnioskuje wnioskodawca, o jakim mowa w art. 6 ust. 2 lit. c)–e), musi on, oprócz zobowiązań wymienionych w art. 7, pisemnie zobowiązać się do prowadzenia rejestru nazw i adresów placówek oświatowych lub, w stosownych przypadkach, władz oświatowych, oraz produktów i ilości sprzedanych bądź dostarczonych do tych instytucji.

Artykuł 9

Zawieszenie lub wycofanie zatwierdzenia

Jeżeli stwierdzono, że wnioskujący o pomoc przestaje spełniać warunki określone w art. 6, 7 i 8, albo też inne zobowiązania wynikające z niniejszego rozporządzenia, dotyczące go zatwierdzenie wycofuje się ostatecznie lub zawiesza na okres od jednego do dwunastu miesięcy, w zależności od wagi stwierdzonej nieprawidłowości. Wspomnianego działania nie stosuje się w przypadkach działania siły wyższej lub jeżeli państwo członkowskie uzna, że nieprawidłowości dopuszczono się nieumyślnie lub przez zaniedbanie, lub miała ona niewielkie znaczenie. Po wycofaniu zatwierdzenia, na wniosek wnioskodawcy i po upływie co najmniej 12 miesięcy może ono zostać przywrócone.

Artykuł 10

Wnioski o pomoc

1. Wnioski o pomoc sporządzane są na zasadach określonych przez właściwe władze państwa członkowskiego, przy czym zawierają one przynajmniej następujące informacje:

- a) ilość dystrybuowanych produktów;
- b) nazwę i adres lub numer identyfikacyjny placówki oświatowej lub władz oświatowych, do których odnoszą się informacje, o których mowa w lit. a); oraz
- c) liczbę dzieci uczęszczających do placówek oświatowych objętych programem a należących do grupy docelowej wskazanej w strategii przez dane państwo członkowskie.

2. Państwa członkowskie określają częstotliwość składania wniosków zgodnie z obraną strategią, przy czym okresy objęte poszczególnymi turami składania wniosków nie przekraczają pięciu miesięcy. W przypadku programu trwającego dłużej niż sześć miesięcy w okresie wskazanym w art. 4 ust. 1, całkowita liczba wniosków o pomoc w danym okresie wynosi przynajmniej trzy.

3. Z wyjątkiem przypadków działania siły wyższej, pod rygorem nieważności, wnioski o pomoc muszą zostać poprawnie wypełnione i złożone do ostatniego dnia trzeciego miesiąca następującego po zakończeniu okresu, którego dotyczą.

4. Kwoty widniejące we wniosku muszą być oparte na dokumentacji poświadczającej, na żądanie udostępnianej właściwym organom. Dokumentacja ta powinna zawierać wyszczególnioną cenę każdego dostarczonego produktu oraz stosowne pokwitowanie lub dowód płatności.

Artykuł 11

Wyplata pomocy

1. W odniesieniu do dostawców, organizacji lub innych podmiotów, o których mowa w art. 6 ust. 2 lit. c)–e), pomoc wypłaca się wyłącznie:

- a) na podstawie pokwitowania z określeniem ilości rzeczywiście dostarczonych produktów; lub
- b) na podstawie sprawozdania z inspekcji dokonanej przez właściwe władze przed ostateczną wypłatą płatności tytułem pomocy, stwierdzającego spełnienie wymagań dotyczących wypłaty; lub
- c) z upoważnienia państwa członkowskiego, po stwierdzeniu na podstawie innego przedstawionego dowodu, że zapłacono za produkty dostarczone w ilości i w celach zgodnych z niniejszym rozporządzeniem.

2. Pomoc jest wypłacana przez właściwe władze w ciągu trzech miesięcy od dnia złożenia prawidłowo wypełnionego, ważnego wniosku o pomoc. Formę i zawartość ważnego wniosku o pomoc określa dane państwo członkowskie.

3. W przypadku przekroczenia terminu, o którym mowa w art. 10 ust. 3, gdy opóźnienie wynosi mniej niż dwa miesiące, pomoc zostaje jednak wypłacona, ale w wysokości obniżonej:

- a) o 5 %, przy przekroczeniu terminu o jeden miesiąc lub krótszym;
- b) o 10 %, gdy opóźnienie przekracza miesiąc, ale jest krótsze niż dwa miesiące.

W przypadku przekroczenia terminu, o którym mowa w art. 10 ust. 3 o dwa miesiące wypłacana pomoc zostaje obniżona o kolejny 1 % za każdy następny dzień.

Artykuł 12

Monitorowanie i ocena

1. Państwa członkowskie regularnie monitorują wykonywanie swoich programów „Owoce w szkole” w cyklu rocznym. Monitorowanie polega na analizie danych pochodzących od podmiotów zarządzających oraz wypełnianiu obowiązków w zakresie kontroli, w tym określonych w art. 10 i 11. Za ustanowienie odpowiednich struktur i procedur w celu zagwarantowania regularnego monitorowania wykonania programu odpowiadają państwa członkowskie.

2. Państwa członkowskie dokonują regularnej oceny wykonania swoich programów „Owoce w szkole” i weryfikują ich skuteczność. W odniesieniu do okresu od dnia 1 sierpnia 2010 r. do 31 lipca 2011 r. państwa członkowskie powiadamiają Komisję w terminie do 29 lutego 2012 r. o wynikach przeprowadzonej oceny. W odniesieniu do kolejnych okresów państwa członkowskie oceniają wykonanie programu przynajmniej raz na pięć lat, powiadamiając o wynikach co pięć lat, poczynając od tej daty.

3. W przypadku gdy państwa członkowskie nie prześlą wyników przeprowadzonej oceny w terminie określonym w ust. 2, czy też po upływie kolejnych pięciu lat od tego terminu, kwotę kolejnego przysługującego im przydziału zmniejsza się w sposób następujący:

- a) o 5 %, przy opóźnieniu terminu trwającym jeden miesiąc lub krótszym;
- b) o 10 %, gdy opóźnienie przekracza miesiąc, ale jest krótsze niż dwa miesiące.

W przypadku przekroczenia terminu, o którym mowa w art. 1 ust. 3 o dwa miesiące wypłacana pomoc zostaje obniżona o kolejny 1 % za każdy następny dzień.

Artykuł 13

Kontrole i kary

1. Państwa członkowskie podejmują wszelkie środki konieczne do zapewnienia zgodności z niniejszym rozporządzeniem. Środki te obejmują pełną kontrolę administracyjną wniosków o pomoc, uzupełnioną kontrolami na miejscu określonymi w ust. 2–8.

2. Przeprowadzane kontrole administracyjne obejmują wszystkie wnioski o pomoc i obejmują kontrolę dokumentów uzupełniających określonych przez państwa członkowskie w odniesieniu do dostawy produktów. Kontrole administracyjne, o których mowa w akapicie pierwszym, uzupełniają kontrole na miejscu przeprowadzane w szczególności w zakresie:

- a) rejestrów, o których mowa w art. 8, w tym dokumentów księgowych, takich jak faktury zakupu i sprzedaży oraz wyciągi z kont bankowych;
- b) wykorzystania produktów subsydiowanych zgodnie z niniejszym rozporządzeniem, szczególnie jeśli zachodzi uzasadnione podejrzenie nieprawidłowości.

3. Całkowita liczba kontroli na miejscu przeprowadzanych w odniesieniu do każdego okresu od dnia 1 sierpnia do dnia 31 lipca powinna obejmować przynajmniej 5 % całkowitej wartości pomocy dystrybuowanej na szczeblu krajowym, a zarazem przynajmniej 5 % wszystkich wnioskodawców, o których mowa w art. 6.

Jeżeli wnioskodawców w państwie członkowskim jest mniej niż stu, kontrole na miejscu prowadzi się w obiektach pięciu wnioskodawców.

Jeżeli w danym państwie członkowskim jest mniej niż pięciu wnioskodawców, kontrole poddaje się 100 % wnioskodawców.

4. Kontrole na miejscu przeprowadza się w okresie od dnia 1 sierpnia do dnia 31 lipca i obejmują one przynajmniej okres poprzednich 12 miesięcy.

5. Właściwy organ kontroli dokonuje wyboru wnioskodawców poddawanych kontroli na miejscu, biorąc pod uwagę różne obszary geograficzne oraz na podstawie analizy ryzyka, uwzględniającej w szczególności powtarzalność błędów oraz wyniki kontroli przeprowadzanych w poprzednich latach. Analiza ryzyka powinna także uwzględniać różne kwoty pomocy oraz różne rodzaje wnioskodawców, o których mowa w art. 6 ust. 2.

6. W przypadku gdy o pomoc wnoszą wnioskodawcy, o których mowa w art. 6 ust. 2 lit. b)–e), kontrole na miejscu przeprowadzane w obiektach wnioskodawcy uzupełnia się kontrolami na miejscu obejmującymi przynajmniej obiekty: bądź to dwóch placówek oświatowych, bądź też 1 % placówek oświatowych wymienionych w wykazie wnioskodawcy, przy czym obowiązuje większa z tych dwóch wartości.

7. Jeżeli nie zagraża to celowi kontroli, można o niej zawiadomić z wyprzedzeniem ściśle ograniczonym do koniecznego minimum.

8. Właściwy organ kontroli sporządza sprawozdanie z każdej przeprowadzonej kontroli na miejscu. Sprawozdanie zawiera dokładny opis poszczególnych pozycji poddanych kontroli.

Sprawozdanie z kontroli składa się z następujących części:

a) części ogólnej, która zawiera w szczególności następujące informacje:

(i) program, czas jego trwania, zweryfikowane wnioski o pomoc, ilości produktów objętych programem „Owoce w szkole”, uczestniczące w nim placówki oświatowe, liczba dzieci korzystających z pomocy oszacowana na podstawie dostępnych danych oraz łączna kwota wyasygnowanych środków finansowych;

(ii) obecne na miejscu osoby odpowiedzialne;

b) odrębna część opisująca poszczególne przeprowadzone kontrole i zawierająca w szczególności następujące informacje:

(i) dokumenty poddane kontroli;

(ii) natura i zakres przeprowadzonych kontroli;

(iii) uwagi i ustalenia.

9. W celu odzyskania nienależnie wypłaconych kwot stosuje się *mutatis mutandis* przepisy art. 73 ust. 1, 3, 4 i 8 rozporządzenia Komisji (WE) nr 796/2004⁽¹⁾.

10. Bez uszczerbku dla art. 9, w przypadku stwierdzenia nadużycia lub ciężkiego zaniedbania zawinionego przez wnioskodawcę, oprócz zwrotu nienależnie wypłaconych kwot zgodnie z ust. 9, płaci on kwotę odpowiadającą różnicy między kwotą pierwotnie wypłaconą a kwotą, do której jest uprawniony.

Artykuł 14

Plakat programu „Owoce w szkole”

1. Państwa członkowskie biorące udział w europejskim programie „Owoce w szkole” podają do wiadomości publicznej fakt, iż program korzysta ze wsparcia finansowego z budżetu Wspólnoty Europejskiej. W tym celu państwa członkowskie mogą wykorzystać plakat wykonany zgodnie z minimalnymi wymogami określonymi w załączniku III, umieszczając go na stałe w sposób widoczny i czytelny przy głównym wejściu do placówki oświatowej objętej programem.

2. W przypadku gdy państwa członkowskie podejmują decyzję o zaniechaniu wykorzystania plakatu, o którym mowa w ust. 1, ich strategia programu zawiera przejrzyste wyjaśnienie dotyczące sposobu, w jaki wkład finansowy Wspólnoty Europejskiej do ich programu zostanie podany do wiadomości publicznej. Plakaty, strony internetowe lub wszelkie inne środki komunikacji i reklamy dotyczące programu „Owoce w szkole” realizowanego przez dane państwo członkowskie powinny w każdym przypadku zawierać flagę Unii Europejskiej oraz następujący tekst: „Nasz(-a) [rodzaj placówki oświatowej (np. żłobek/przedszkole/szkoła)] korzysta z dofinansowania z budżetu Unii Europejskiej w ramach europejskiego programu »Owoce w szkole«”.

3. Wzmianki o wkładzie finansowym zapewnianym przez Wspólnotę Europejską powinny być przynajmniej równie widoczne i czytelne jak dotyczące pozostałych ofiarodawców finansujących program danego państwa członkowskiego będących podmiotami publicznymi lub prywatnymi.

Artykuł 15

Powiadomienia

1. Państwa członkowskie przekazują Komisji zgłoszenia, o których mowa w art. 4 ust. 1 i 2 w terminie do 31 stycznia roku, w którym zaczyna się dany okres określony w art. 4 ust. 1. Zgłoszenia, o których formacie zadecyduje Komisja, przesyła się drogą elektroniczną na następujący adres e-mail: AGRI-HORT-SCHOOLFRUIT@ec.europa.eu

Począwszy od 2010 r. państwa członkowskie co roku po upływie okresu określonego w art. 4 ust. 1, zgłaszają Komisji w terminie do 30 listopada roku, w którym okres określony w art. 4 ust. 1 dobiega końca, następujące informacje:

a) wyniki prowadzonego monitorowania w przypadkach, gdy jest to wymagane zgodnie z art. 12;

b) rezultaty kontroli na miejscu prowadzonych w zastosowaniu art. 13 i 16 oraz poczynione w związku z nimi ustalenia.

2. Formę i treść zgłoszeń wspomnianych w ust. 1 określa się na podstawie wytycznych udostępnionych państwom członkowskim przez Komisję. Wzory nie obowiązują do czasu powiadomienia Komitetu Zarządzającego ds. Wspólnej Organizacji Rynków Rolnych.

⁽¹⁾ Dz.U. L 141 z 30.4.2004, s. 18.

3. Komisja regularnie publikuje strategie państw członkowskich oraz wyniki prowadzonego przez nie monitorowania i oceny.

4. W przypadku gdy dane państwo członkowskie wprowadza zmiany w strategii, o której mowa w art. 3, niezwłocznie powiadamia o nowym kształcie strategii Komisję. Powiadomienie odbywa się drogą elektroniczną, na adres e-mail podany w ust. 1 akapit pierwszy.

Artykuł 16

Przepisy przejściowe

1. Wyjątkowo, w przypadku okresu od 1 sierpnia 2009 r. do 31 lipca 2010 r. państwa członkowskie mogą sporządzić strategię zawierającą wyłącznie następujące elementy podstawowe: budżet, grupę docelową i kwalifikujące się produkty z pominięciem – w drodze odstępstwa od art. 3 ust. 2 – zatwierdzonego przez właściwe organy krajowe do spraw ochrony zdrowia wykazu produktów kwalifikujących się do objęcia pomocą w ramach realizowanego przez nie programu. Mogą również odroczyć wykonanie środków towarzyszących do końca wspomnianego okresu.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli, dnia 7 kwietnia 2009 r.

2. W odniesieniu do okresu wskazanego w ust. 1 – w drodze odstępstwa od art. 4 ust. 1 i 2 – państwa członkowskie mogą zgłaszać swoje strategie w terminie do 31 maja 2009, przy czym Komisja decyduje jedynie o wielkości ostatecznego przydziału pomocy Wspólnoty w terminie do 31 lipca 2009 r.

3. W odniesieniu do okresu wskazanego w ust. 1 – w drodze odstępstwa od art. 11 ust. 2 – wypłata pomocy odbywa się za pośrednictwem właściwych władz w ciągu czterech miesięcy od dnia złożenia prawidłowo wypełnionych, ważnych wniosków o pomoc, o których mowa w art. 6 ust. 1, przy czym proporcja uczestników objętych kontrolami na miejscu, o których mowa w art. 13 ust. 3 wynosi przynajmniej 10 % nakładów pomocy i 10 % liczby podmiotów wnioskujących o pomoc.

Artykuł 17

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie w dniu następującym po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Rozporządzenie stosuje się od dnia 15 kwietnia 2009 r.

W imieniu Komisji

Mariann FISCHER BOEL

Członek Komisji

ZAŁĄCZNIK I

Wykaz produktów wyłączonych z programu „Owoce w szkole” współfinansowanego ze środków pomocy Wspólnoty

Produkty zawierające:

- dodatek cukru,
- dodatek tłuszczu,
- dodatek soli,
- dodatek substancji słodzących.

ZAŁĄCZNIK II

Szacunkowy przydział dostępnych w budżecie Wspólnoty środków na pomoc dla każdego z państw członkowskich

Państwo członkowskie	Stawka współfinansowania %	Dzieci (od 6 do 10 roku życia) liczby bezwzględne	EUR
Austria	50	439 035	1 320 400
Belgia	50	592 936	1 782 500
Bułgaria	75	320 634	1 446 100
Cypr	50	49 723	175 000
Republika Czeska	73	454 532	1 988 100
Dania	50	343 807	1 034 000
Estonia	75	62 570	282 400
Finlandia	50	299 866	901 200
Francja	51	3 838 940	11 778 700
Niemcy	52	3 972 476	12 488 300
Grecja	59	521 233	1 861 300
Węgry	69	503 542	2 077 900
Irlandia	50	282 388	849 300
Włochy	58	2 710 492	9 521 200
Łotwa	75	99 689	450 100
Litwa	75	191 033	861 300
Luksemburg	50	29 277	175 000
Malta	75	24 355	175 000
Niderlandy	50	985 163	2 962 100
Polska	75	2 044 899	9 222 800
Portugalia	68	539 685	2 199 600
Rumunia	75	1 107 350	4 994 100
Słowacja	73	290 990	1 276 500
Słowenia	75	93 042	419 200
Hiszpania	59	2 006 143	7 161 900
Szwecja	50	481 389	1 447 100
Zjednoczone Królestwo	51	3 635 300	11 148 900
UE 27	58	25 920 489	90 000 000

ZAŁĄCZNIK III

Minimalne wymagania dotyczące plakatu europejskiego programu „Owoce w szkole”

Rozmiar plakatu: A3 lub większy.

Wielkość liter: 1 cm lub większe.

Nazwa: europejski program „Owoce w szkole”

Treść: przynajmniej następująca treść uwzględniająca rodzaj placówki oświatowej:

„Nasz(-a) [rodzaj placówki oświatowej (np. żłobek/przedszkole/szkoła)] korzysta z dofinansowania z budżetu Unii Europejskiej w ramach europejskiego programu »Owoce w szkole«”. Plakat powinien być opatrzony godłem Wspólnoty Europejskiej.
